

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. Algemeen

§ 1. Inleiding

Dit wetsvoorstel beoogt een aantal wetten op het terrein van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: SZW) te wijzigen. De wijzigingen betreffen zowel de arbeidswetgeving, de socialezekerheidswetgeving als wetgeving rondom de structuur van de uitvoeringsorganisaties. Het wetsvoorstel bevat onder andere wijzigingen die voortvloeien uit door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (hierna: UWV) en de Sociale verzekeringsbank (hierna: SVB) aangedragen aandachtspunten in de uitvoering. Ook ziet het wetsvoorstel op wijziging van wetgeving op het terrein van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor Caribisch Nederland. Het gaat hierbij om tekstuele aanpassingen, technische verbeteringen en verheldering van bepaalde punten. Tot slot dienen enkele voorstellen ter verduidelijking en nadere invulling van eerder gemaakte beleidskeuzes en het herstellen van omissies. Met de voorgestelde wijzigingen worden geen substantiële beleidswijzigingen beoogd. Het wetsvoorstel behelst derhalve enkel zogenoemd "klein beleid". Hiermee voldoet het wetsvoorstel aan de drie criteria die de regering in de brief van 20 juli 2011 heeft gesteld aan verzamelwetgeving, namelijk onderlinge samenhang, geen omvangrijke en complexe onderdelen en geen politiek omstreden inhoud.¹ Het wetsvoorstel heeft geen (substantiële) financiële consequenties. De meeste wijzigingen hebben geen financiële consequenties. Bij de onderwerpen die wel beperkte financiële consequenties hebben, is dit nader beschreven in de toelichting. De kleine beleidsmatige wijzigingen worden hieronder per onderwerp toegelicht. In het artikelsgewijze deel van de memorie van toelichting wordt nader ingegaan op de verschillende wijzigingsvoorstellen.

§ 2. Klein beleid

§ 2.1 ARTIKEL II ALGEMENE NABESTAANDENWET, onderdeel A

De Algemene nabestaandenwet (hierna: Anw) voorziet erin dat de overgebleven ouder van een minderjarig kind waarvan de andere ouder is overleden, recht heeft op een nabestaandenuitkering indien het kind tot het huishouden behoort van de nabestaande ouder.

Wanneer minderjarige kinderen uit het huishouden vertrekken van hun nabestaande ouder en tot het huishouden van een ander gaan behoren, wordt de nabestaandenuitkering beëindigd op grond van artikel 16, eerste lid, onderdeel a, van de Anw. Indien het betreffende kind vervolgens weer deel gaat uitmaken van het huishouden van de nabestaande ouder is onduidelijk of de nabestaande het recht op de nabestaandenuitkering opnieuw aan kan vragen. In dergelijke gevallen is niet voorzien in herleving van de uitkering. In een vergelijkbaar geval, wanneer een kind van een overleden ouder op het moment van het overlijden behoorde tot het huishouden van een ander en enige tijd na het overlijden deel gaat uitmaken van het huishouden van de overgebleven ouder, is erin voorzien dat het recht op een nabestaandenuitkering ingaat op het moment dat het kind gaat behoren tot het huishouden van de overblijvende ouder (artikel 14, derde lid, Anw). Ook wordt in artikel 32b, eerste en tweede lid, van de Anw erin voorzien dat een nabestaandenuitkering nadat deze wegens vertrek van de nabestaande naar het buitenland is beëindigd, herleeft indien de nabestaande weer in Nederland woont en aan de overige voorwaarden voldoet.

Dit maakt het onlogisch dat er geen herleving geldt voor de beschreven situatie waarin een kind tijdelijk niet behoorde tot het huishouden van de nabestaande ouder. Het gaat erom dat vanaf het moment dat het minderjarige kind (weer) tot het huishouden van de nabestaande behoort, deze de (financiële) zorg van de overgebleven ouder kan ontvangen. Daarom wordt in artikel 16, derde lid, van de Anw voor deze situatie een herlevingsbepaling opgenomen, zodat expliciet is geregeld

¹ Kamerstukken I 2010/11, 32500VI, M.

dat de nabestaandenuitkering herleeft bij terugkeer van de kinderen in het huishouden van de nabestaande ouder.

De financiële gevolgen zijn verwaarloosbaar.

§ 2.2 ARTIKEL IV BURGERLIJK WETBOEK BES en ARTIKEL XXIV OVERGANGSRECHT ARTIKEL 1614CA VAN BOEK 7A VAN HET BURGERLIJK WETBOEK BES

In de kabinetsreactie IJkpunt bestaanszekerheid van 29 juni 2018 is aangekondigd dat het verlofstelstel in Caribisch Nederland tegen het licht wordt gehouden om de positie van werkenden te verbeteren.² In dit wetsvoorstel zijn opgenomen het introduceren van zogeheten 'meerlingenverlof' en het verlengen van het wettelijk bevallingsverlof bij ziekenhuisopname van het kind ('couveuseregeling'). De invulling ervan is gelijk aan de situatie in Europees Nederland op grond van de Wet arbeid en zorg. Hiermee is een eerste stap beoogd, die zich beperkt tot enkele eenvoudig te realiseren verbetermaatregelen.

Vanwege het zeer geringe volume is het financieel effect voor de rijksbegroting te verwaarlozen.

§ 2.3 ARTIKEL VI POLITIEWET 2012, ARTIKEL XI WET AMBTENAREN DEFENSIE, ARTIKEL XXI WET WERKEN NA DE AOW-GERECHTIGDE LEEFTIJD, ARTIKEL XXIII ZIEKTEWET

Op 1 januari 2016 is de Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd in werking getreden. Met deze wet zijn maatregelen getroffen die het (door)werken na de AOW-gerechtigde leeftijd vergemakkelijken.³ Met de Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd is geregeld dat voor AOW-gerechtigde werknemers het opzegverbod bij ziekte, de loondoorbetalingplicht bij ziekte en de duur van het recht op ziekgeld korter duren dan voor werknemers die de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt. In het oorspronkelijke wetsvoorstel had de regering een termijn van zes in plaats van 104 weken voorgesteld. Er waren echter zorgen over mogelijke verdringingseffecten ten aanzien van niet AOW-gerechtigden. Daarom is bij amendement in het wetsvoorstel opgenomen dat tot op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip de termijn werd gesteld op dertien in plaats van zes weken. Deze termijn kan op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip worden teruggebracht naar zes weken als uit evaluatie zou blijken dat er geen verdringing heeft plaatsgevonden. Uit de evaluatie die is uitgevoerd, zijn geen signalen van verdringing naar voren gekomen.⁴ Daarop is een ontwerp voor een koninklijk besluit, waarmee het tijdstip werd vastgesteld waarop de termijn zou worden teruggebracht, voorbereid.

Uit de uitvoeringstoets van UWV op voornoemd ontwerp is echter gebleken dat het overgangsrecht voor bestaande ziektegevallen op het vast te stellen tijdstip voor wat betreft het recht op ziekgeld niet uitvoerbaar is. Het huidige overgangsrecht houdt in dat vanaf het vast te stellen tijdstip de zes wekenstermijn zou gaan lopen voor bestaande ziektegevallen, mits dat niet tot gevolg zou hebben dat de totale termijn meer zou bedragen dan dertien weken. Om die reden stelt de regering voor om dit overgangsrecht te wijzigen.⁵ Dit wordt geregeld door het voorgestelde artikel 104, derde lid, van de Ziektewet. Vanwege de verbondenheid van het ziekgeld met de loondoorbetaling bij ziekte en het opzegverbod bij ziekte wordt voorgesteld om voor deze onderwerpen hetzelfde overgangsrecht te hanteren voor bestaande ziektegevallen. Dit wordt geregeld via het voorgestelde artikel VIIIa, vierde lid, van de Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd. Hetzelfde overgangsrecht geldt voor politieambtenaren en defensiepersoneel. Daarom wordt voorgesteld om ook artikel 48n, derde lid, van de Politiewet 2012 en artikel 12q, elfde lid, van de Wet ambtenaren defensie conform deze lijn aan te passen.

De voorgestelde wijziging houdt in dat voor de groep werknemers met de AOW-gerechtigde leeftijd die op het vast te stellen tijdstip al ziek waren de termijn van dertien weken blijft gelden

² Kamerstukken II 2017/18, 34 775 IV, nr. 45, p. 7.

³ Memorie van Toelichting Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd. Kamerstukken II 2014/15, 34073, nr. 3.

⁴ Kamerbrief d.d. 13 november 2020. Kamerstukken I 2020, 34073, nr. E.

⁵ Kamerbrief d.d. 23 maart 2021. Kamerstukken II 2021, 29544, nr. 1043.

voor het recht op ziekgeld, loondoorbetaling bij ziekte en het opzegverbod bij ziekte. Voor ziektegevallen die op of na die datum ontstaan, gaat de termijn van zes weken gelden (eerbiedigende werking). Om te bepalen welke termijn van toepassing is, moeten ook de regels omtrent samentelling van ziekteperiodes in ogenschouw worden genomen (artikel 29, vijfde lid, tweede volzin, van de Ziektewet en de artikelen 7:629, tiende lid, en 7:670, eerste lid, laatste volzin, van het Burgerlijk Wetboek). Als twee ziekteperiodes elkaar met een onderbreking van minder dan vier weken opvolgen, wordt dit gezien als één ziekteperiode. Ter illustratie: als een werknemer met de AOW-gerechtigde leeftijd de Ziektewet instroomt voor het vast te stellen tijdstip bestaat er recht op ziekgeld voor een periode van maximaal dertien weken. Als de werknemer binnen deze termijn weer herstelt en daarna binnen vier weken opnieuw ziek wordt kan hij de maximale termijn van dertien weken volmaken. Vanwege de samentelling van ziekteperiodes geldt dat ook als de eerste dag van de tweede ziekteperiode gelegen is na het vast te stellen tijdstip.

De wijziging van het overgangsrecht bij de Ziektewet heeft tot gevolg dat een beperkte groep ZW-gerechtigden een iets langere uitkeringsduur hebben; zij behouden het recht op dertien weken ziekgeld. Deze wijziging leidt daardoor tot iets hogere ZW-lasten. De ZW-uitgaven voor personen met de AOW-gerechtigde leeftijd worden door UWV echter verhaald op de werkgever. De wijziging heeft daardoor geen gevolgen voor de Rijksuitgaven. De uitvoeringskosten zijn naar verwachting gering en deze zal UWV binnen de eigen begroting opvangen.

Het voornemen is deze wijzigingen met ingang van 1 januari 2023 in werking te laten treden. Het tijdstip vanaf wanneer de termijn van zes weken gaat gelden zal niet eerder dan 1 juli 2023 zijn vanwege de voorbereidingstijd die UWV nodig heeft. Het daarvoor benodigde koninklijk besluit zal worden voorgelegd aan de Eerste en Tweede Kamer, vanwege de voorgeschreven voorhangprocedure.⁶

§ 2.4 ARTIKEL VIII WET ALGEMENE OUDERDOMSVERZEKERING BES, ARTIKEL IX WET ALGEMENE WEDUWEN- EN WEZENVERZEKERING BES, ARTIKEL XVI WET KINDERBIJSLAGVOORZIENING BES

De voorgestelde wijzigingen en aanvullingen in de Wet algemene ouderdomsverzekering BES, de Wet algemene weduwen- en wezenverzekering BES en de Wet kinderbijslagvoorziening BES zijn door de uitvoering ingegeven. Om aanvragen in de toekomst digitaal te kunnen verwerken is toepassing van het zogeheten 'CRIB-nummer' als identificatienummer vereist. Dit veronderstelt het uitvragen van het CRIB-nummer bij de aanvraag. Met het oog daarop worden bepalingen die betrekking hebben op de aanvraag en inlichtingenplicht herzien. Het CRIB-nummer wordt op grond van het Besluit inlichtingenverplichtingen werknemersverzekeringen BES al toegepast voor identificatie bij aanvragen voor wettelijk zieken- en ongevallengeld.

§ 2.5 ARTIKEL X WET ALLOCATIE ARBEIDSKRACHTEN DOOR INTERMEDIARIS, ARTIKEL XVIII WET OP HET ALGEMEEN VERBINDEND VERKLAREN EN HET ONVERBINDEND VERKLAREN VAN BEPALINGEN VAN COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN

In de artikelen 15, tweede lid, van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (hierna: Waadi), en 10, eerste en tweede lid, van de Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten (hierna: Wet AVV) is neergelegd dat een verslag, bedoeld in het eerste lid, van artikel 15 van de Waadi, en het eerste en tweede lid van artikel 10 van de Wet AVV, geen gegevens bevat waaruit de identiteit van de in het onderzoek betrokken werknemers of werkzoekenden kan worden afgeleid. Achtergrond van deze bepalingen is de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de werknemer. In de praktijk zorgt de absolute formulering echter voor knelpunten. In bedrijven met weinig werknemers kunnen gegevens over de werknemer door een werkgever te herleiden zijn tot de betrokken werknemer, en ook wanneer een werknemer een unieke functie heeft kunnen gegevens door de werkgever te

⁶ Zie artikel 48n, vierde lid, onderdeel b, van de Politiewet 2012, artikel 12q, twaalfde lid, onderdeel b, van de Wet ambtenaren Defensie, artikel VIIIa, vijfde lid, onderdeel b, van de Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd en artikel 104, vierde lid, onderdeel b, van de Ziektewet.

herleiden zijn. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor het in het verslag opnemen van salarisgegevens of een kopie van een arbeidsovereenkomst. Omdat het, voor een onderzoek in het kader van de naleving van de hoofdstukken 2 of 3 van de Waadi, dan wel een onderzoek in het kader van de Wet AVV, van belang is dat dergelijke gegevens (in beginsel) kunnen worden opgenomen in het verslag, is het wenselijk de bepalingen enigszins te nuanceren, zodat er ruimte komt voor een belangenafweging tussen de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene, en het belang van het opnemen van gegevens in het verslag.

Uitgangspunt blijft dat er geen gegevens in het verslag worden opgenomen waaruit de identiteit van de in het onderzoek betrokken werknemers of werkzoekenden kan worden afgeleid. Indien het opnemen van gegevens waaruit de identiteit van betrokkene kan worden afgeleid echter noodzakelijk is voor het opstellen van het verslag, kunnen deze gegevens worden opgenomen voor zover de persoonlijke levenssfeer van betrokkene hierdoor niet onevenredig wordt geschaad. Dit betekent dat er allereerst dient er te worden getoetst of het opnemen van de gegevens in het verslag waaruit de identiteit van betrokkene kan worden afgeleid, achterwege kan blijven, of dat er kan worden volstaan met het opnemen van gepseudonimiseerde gegevens. Wanneer het opnemen van (herleidbare) gegevens echter noodzakelijk is voor het verslag, gebeurt dit alleen voor zover de persoonlijke levenssfeer van betrokkene hierdoor niet onevenredig wordt geschaad. Dit betekent allereerst dat er niet meer gegevens worden opgenomen dan noodzakelijk voor het verslag. Dit brengt met zich mee dat er in het algemeen geen bezwaar zal zijn in het opnemen van gepseudonimiseerde salarisstroken of arbeidsovereenkomsten, die enkel door de werkgever herleidbaar zijn tot een werknemer. Toestemming voor het opnemen van gegevens in het verslag is geen noodzakelijke voorwaarde. In voorkomend geval is het aan de toezichthouder om te beoordelen of het noodzakelijk of gewenst is om betrokkene - met het oog op de afweging of diens persoonlijke levenssfeer kan worden geschaad - om toestemming te vragen tot het opnemen van gegevens in het verslag. Het uitdrukkelijk weigeren van toestemming zal er in beginsel toe leiden dat gegevens niet worden opgenomen in het verslag.

§ 2.6 ARTIKEL XIII WET ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSVORZIENING JONGGEHANDICAPTEN

De artikelen 2:16 en 3:19 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (hierna: Wajong) schrijven voor wanneer het recht op een Wajong uitkering eindigt. Dat gebeurt onder andere wanneer de jonggehandicapte ten minste 75% van het maatmaninkomen⁷ verdient nadat de jonggehandicapte vijf jaar arbeid heeft verricht. In de artikelen 2:16, derde lid, en 3:19, twaalfde lid is geregeld onder welke voorwaarden het recht op Wajong niet eindigt voor mensen die meer dan 75% van het maatmaninkomen verdienen. De Centrale Raad van Beroep heeft in 2019 geoordeeld dat het recht ook niet mag worden beëindigd wanneer iemand die met arbeid, verricht bij wijze van sociale werkvoorziening als bedoeld in hoofdstuk 2 of 3 van de Wet sociale werkvoorziening (hierna: Wsw-arbeid), meer dan 75% van zijn maatmaninkomen verdient.⁸ Dat volgt volgens de Raad uit de artikelen 2:5 en 3:1, waarin staat dat Wsw-arbeid buiten beschouwing wordt gelaten bij het vaststellen van het recht op Wajong. Met de voorgestelde wijziging wordt deze uitspraak van de Centrale Raad van Beroep in de Wajong gecodificeerd. Daarmee wordt geëxpliciteerd dat Wsw-arbeid ook buiten beschouwing wordt gelaten bij het vaststellen of iemand meer dan 75% van zijn maatmaninkomen verdient.

§ 2.7 ARTIKEL XIV WET FINANCIERING SOCIALE VERZEKERINGEN

⁷ Het inkomen dat gezonde personen, met soortgelijke opleiding en ervaring, ter plaatse waar de jonggehandicapte woont of in de omgeving daarvan met arbeid gewoonlijk verdienen, waarbij, zoveel doenlijk, rekening wordt gehouden met door de jonggehandicapte verkregen nieuwe bekwaamheden (art. 2:2 Wajong).

⁸ ECLI:NL:CRVB:2019:827.

Sinds 2003 wordt goedgekeurd dat in situaties waarin de zogenoemde berekende inkomstenbelasting⁹ lager is dan de heffingskorting voor de inkomstenbelasting¹⁰ het als gevolg daarvan niet verrekenende deel in mindering wordt gebracht op de verschuldigde premie voor de volksverzekeringen.¹¹ Voorgesteld wordt om deze goedkeuring te codificeren. De omgekeerde situatie is reeds wettelijk geregeld. Op grond van die bepaling geldt in de situatie waarin de zogenoemde berekende heffingskorting voor de volksverzekeringen¹² niet volledig kan worden verrekenend met de zogenoemde berekende premie voor de volksverzekeringen¹³, het resterende deel kan worden verrekenend met de verschuldigde inkomstenbelasting, na toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting.

§ 2.8 ARTIKEL XV WET INBURGERING 2021

§ 2.8.1 Algemeen

Inburgeringsplichtigen met een auditieve- of visuele beperking krijgen in de Wet Inburgering 2021 (hierna: Wi2021) meer mogelijkheden om in te burgeren dan onder het voorgaande inburgeringsstelsel (waar zij in veel gevallen volledig werden ontheven van de inburgeringsplicht).¹⁴ In het Besluit Inburgering 2021 (hierna: Bi2021) is in artikel 3.14, achtste lid, een uitzondering op de urennorm in de Z-route opgenomen voor inburgeringsplichtigen met een auditieve- of visuele beperking. Ook is er een gedeeltelijke medische ontheffing mogelijk voor examenonderdelen die vanwege de auditieve- of visuele beperking niet gemaakt kunnen worden (artikel 2.7 Bi2021). De inburgering van deze doelgroep zal veelal op basis van maatwerk gebeuren. Het gevolg van deze aanpassingen ten opzichte van het voorgaande inburgeringsstelsel is dat deze inburgeraars naar vermogen kunnen meedoen aan de inburgering. De leerbaarheidstoets, die een verplicht onderdeel vormt van de brede intake (artikel 14, derde lid, onderdeel a, van de Wi2021), is voor een inburgeringsplichtige met een auditieve- of visuele beperking echter heel lastig tot onmogelijk te maken. De leerbaarheidstoets is een digitale, non-verbale toets. Dat betekent dat er geen beheersing van (de Nederlandse) taal nodig is om de toets te maken. Enkel de toelichting op de afname van de leerbaarheidstoets bevat een talige component. Deze toelichting is zowel in schrift als in audiofragment in de 27 meest voorkomende talen toegevoegd. Bovendien kan er bij de toelichting op de leerbaarheidstoets een tolk worden ingezet.

Voor sommige inburgeringsplichtigen met een auditieve- of visuele beperking is het niet mogelijk de leerbaarheidstoets te maken. Het is niet mogelijk om de toets om te zetten in braille, omdat de leerbaarheidstoets veel visuele elementen bevat, en het omzetten van de vraagvorm in braille tot technische problemen leidt. Een voorbeeld van zo'n technische beperking is dat er vragen zijn waarbij van de inburgeraar wordt gevraagd onderdelen digitaal te verslepen. Tevens vraagt het aanklikken of -tikken van de goede antwoorden bij de leerbaarheidstoets nauwkeurigheid.

Voor een inburgeringsplichtige met een auditieve beperking geldt dat deze de leerbaarheidstoets kan maken, indien hij of zij gealfabetiseerd is en in staat is de schriftelijke toelichting te lezen. Ook is dit mogelijk indien de inburgeringsplichtige gebarentaal kent en er een tolk in de betreffende gebarentaal beschikbaar is. Dit betekent dat de leerbaarheidstoets slecht toegankelijk is voor een deel van de inburgeringsplichtigen met een auditieve beperking.

Met de voorgestelde wijziging van artikel 14 van de Wi2021 wordt er ten aanzien van inburgeringsplichtigen met een auditieve- of visuele beperking een uitzondering opgenomen bij het

⁹ Daarmee wordt hier bedoeld: de volgens artikel 2.7, eerste lid, eerste zin, van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001) verschuldigde inkomstenbelasting, na toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting.

¹⁰ Daarmee wordt hier bedoeld: de volgens artikel 8.3 Wet IB 2001, met inachtneming van artikel 2.7, eerste lid, tweede en derde zin, van die wet, berekende heffingskorting voor de inkomstenbelasting.

¹¹ Meest recentelijk in het Besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 27 oktober 2021 (Stcrt. 2021, 44628).

¹² Daarmee wordt hier bedoeld: de volgens artikel 12, eerste lid, van de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) berekende heffingskorting.

¹³ Daarmee wordt hier bedoeld: de volgens artikel 10 Wfsv berekende premie voor de volksverzekeringen.

¹⁴ Zie stb. 2021, 410, blz. 56.

voornoemde artikel, waardoor zij kunnen worden ontheven van de leerbaarheidstoets als verplicht onderdeel van de brede intake.

Het gevolg van deze uitzondering is dat er voor inburgeringsplichtigen met een auditieve- of visuele beperking op een andere manier moet worden vastgesteld wat hun leerbaarheid is en welke leerroute het beste bij hen past. Er zal voor de groep inburgeringsplichtigen met een auditieve- of visuele beperking zoveel mogelijk op basis van maatwerk gewerkt worden. Ook de brede intake zal met maatwerk worden ingericht. De brancheorganisaties voor auditief of visueel beperkten zullen een rol spelen in de brede intake. Hierover zullen afspraken worden gemaakt met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG). De kennis van deze brancheorganisaties zal worden ingezet om vast te stellen wat de leerbaarheid van deze inburgeringsplichtige is, en welke route en begeleiding betrokkene nodig heeft. Omdat er binnen de groep inburgeringsplichtigen met een auditieve- of visuele beperking sprake is van veel diversiteit, zal het advies gericht zijn op individuele gevallen.

§ 2.8.2 Afbakening doelgroep

Mensen met een zintuiglijke beperking zoals vastgesteld in de richtlijnen van het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG) en de richtlijnen van de Nederlandse Federatie van Audiologische Centra (FENAC).¹⁵

Indien door een medisch specialist is vastgesteld dat iemand op basis van de richtlijnen van het FENAC een auditieve beperking heeft, zal de verplichting tot het maken van de leerbaarheidstoets komen te vervallen indien de inburgeringsplichtige niet geholpen kan worden met een gebarentolk of een schriftelijke uitleg bij de toets. Bij algemene maatregel van bestuur zal dit verder worden uitgewerkt.

Indien door een medisch specialist is vastgesteld dat op basis van de richtlijnen van het NOG een inburgeringsplichtige een visuele beperking heeft, zal voor de inburgeringsplichtige de verplichte leerbaarheidstoets komen te vervallen.

§ 2.8.3 Financiële gevolgen

Het uitzonderen van inburgeringsplichtigen met een auditieve of visuele beperking van het maken van de leerbaarheidstoets heeft geen financiële gevolgen voor het Rijk. De kosten van de medisch specialist die vaststelt dat er sprake is van een auditieve of visuele beperking zullen vergoed worden door de zorgverzekering. We verwachten dat er geen extra kosten zitten aan het opstellen van de verklaring door de medisch specialist.

§ 2.9 ARTIKEL XVII, onderdelen B en C, WET KINDEROPVANG

§ 2.9.1 Algemeen

Op grond artikel 1.58 van de Wet kinderopvang (hierna: Wko) is de houder van een kindercentrum verplicht om een oudercommissie in te stellen voor ieder kindercentrum dat zij exploiteert. Volgens artikel 1, eerste lid, Wko is een kindercentrum een voorziening waar kinderopvang plaatsvindt.

¹⁵ Er is op grond van deze richtlijnen sprake van een visuele beperking indien:

1. er sprake is van een gezichtsscherpte van < 0.3 aan het beste oog, en;
2. een gezichtsveld < 30 graden, of;
3. een gezichtsscherpte tussen 0.3 en 0.5 aan het beste oog met daaraan gerelateerde ernstige beperkingen in het dagelijks functioneren.

De diagnostiek van visuele beperkingen vindt plaats door middel van metingen met een hulpmiddel (bril).

Er is op grond van deze richtlijnen sprake van een auditieve beperking indien:

1. het drempelverlies bij het audiogram ten minste 35 dB bedraagt, verkregen door het gehoorverlies bij frequenties van 1000, 2000 en 4000 Hz te middelen, of
2. als het drempelverlies groter is dan 25 dB bij meting volgens de Fletcher index, het gemiddelde verlies bij frequenties van 500, 1000 en 2000 Hz.

De mate van gehoorverlies wordt vastgesteld middels audiometrie van het beste oor, zonder gebruik te maken van een eventueel hulpmiddel zoals een gehoorapparaat.

Aangezien in dit artikel kinderopvang is gedefinieerd als het bedrijfsmatig of anders dan om niet verzorgen, opvoeden en bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint, ziet dit op zowel de dagopvang tot de leeftijd waarop zij het basisonderwijs gaan volgen als op de buitenschoolse opvang. Soms komt het voor dat houders op dezelfde locatie zowel een voorziening voor dagopvang als een voorziening voor buitenschoolse opvang exploiteren. Formeel bestaat deze locatie uit twee kindercentra. In de praktijk kan dit echter worden ervaren als één opvanglocatie en is er behoefte om een gecombineerde oudercommissie in te stellen. Op sommige locaties is hier reeds sprake van. Op basis van de huidige bepalingen in de Wko is het voor houders en de toezichthouder niet altijd duidelijk of deze situatie is toegestaan en zo ja, onder welke voorwaarden. Dit voorstel verduidelijkt dat gecombineerde oudercommissies zijn toegestaan, mits hierin ouders met kinderen uit beide opvangsoorten zijn vertegenwoordigd. Ook wordt geregeld dat zich niet de situatie kan voordoen dat ouders met kinderen op de ene opvangsoort een besluit nemen dat betrekking heeft op de andere opvangsoort, zonder dat de ouders van die andere opvangsoort het daar in meerderheid mee eens zijn.

Op grond van artikel 1.61 van de Wko ziet het college van burgemeester en wethouders (het college) van de gemeente waar een voorziening voor gastouderopvang is gevestigd toe op de naleving voor de voor gastouderopvang geldende regels. Als toezichthouder wijst het college op grond van het tweede lid van dit artikel de GGD aan. Artikel 1.62 van de Wko bevat de normen waaraan het college moet voldoen bij de uitoefening van zijn wettelijke taak ten aanzien van toezicht en handhaving van de kinderopvang. Op grond van deze regels dienen kindercentra en gastouderbureaus jaarlijks onderzocht te worden. Ten aanzien van voorzieningen voor gastouderopvang is in artikel 1.62, derde lid, opgenomen dat de toezichthouder jaarlijks op grond van een steekproef de voorzieningen voor gastouderopvang moet onderzoeken. Deze steekproef bedroeg in 2020 gemiddeld 11%.¹⁶ In deze situatie kwam het voor dat gastouders tien jaar of langer niet worden bezocht door de GGD. Het kabinet is van mening dat hiermee de kwaliteit en veiligheid in de gastouderopvang onvoldoende is gewaarborgd. Om die reden is bij de Begroting SZW 2022¹⁷ besloten om structureel € 6,4 miljoen toe te voegen aan de algemene uitkering van het gemeentefonds om de toezichthouder in staat te stellen het toezicht op de gastouderopvang te intensiveren.

Met de VNG en GGD GHOR Nederland (koepelorganisatie van de regionale GGD'en) is op basis van deze extra middelen gesproken over een nieuwe passende toezichtnorm. Overeengekomen is dat de toezichthouder jaarlijks tenminste 50% van de voorzieningen voor gastouderopvang onderzoekt. Dat is inclusief incidentele onderzoeken (bedoeld in artikel 1.62, vierde lid) en zogenaamde onderzoeken na registratie. Om te garanderen dat iedere gastouder regelmatig wordt geïnspecteerd, wordt bovendien uitgegaan van een minimale frequentie van eens in de drie jaar. De VNG en GGD GHOR Nederland hebben deze normen overgenomen in het landelijk advies dat zij uitbrengen aan gemeenten en GGD'en. Zoals reeds aangekondigd aan de Tweede Kamer wordt middels deze wijziging voorgesteld de nieuwe norm daarnaast te verankeren in de Wko¹⁸, zoals dat met de norm voor toezicht op kindercentra reeds het geval is. Van de kindercentra en gastouderbureaus moeten jaarlijks alle voorzieningen worden onderzocht. Het verschil in volume is te verklaren door de verschillen van inrichting in het stelsel en in het bijzonder de rol van gastouderbureaus. Met dit voorstel is voor het college, de toezichthouder en de gastouder helder wat er wordt verwacht ten aanzien van het toezicht op voorzieningen voor gastouderopvang en heeft de Inspectie van het Onderwijs (als interbestuurlijk toezichthouder in de kinderopvang) de mogelijkheid om het college formeel aan te spreken indien het hier niet aan voldoet.

§ 2.9.2 Financiële gevolgen

¹⁶ In 2020 zijn als gevolg van de coronapandemie over de hele linie minder inspectiebezoeken uitgevoerd in de kinderopvang. In 2019 was het landelijk gemiddelde 19%. Het percentage over 2021 is nog niet bekend.

¹⁷ Kamerstukken II 2021/22, 35 925 XV, nr. 2.

¹⁸ Kamerstukken II 2021/22, 35 925 XV, nr. 13.

Het college heeft de wettelijke taak van toezicht en handhaving in de kinderopvang en ontvangt hiervoor middelen via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Voor uitvoering van het toezicht geven zij opdracht aan de GGD. Met de VNG en GGD GHOR Nederland is geraamd dat beoogde intensivering van het toezicht op voorzieningen voor gastouderopvang structureel circa € 6,4 miljoen extra kosten met zich meebrengt voor gemeenten. Hierbij zijn de extra kosten van toezicht en handhaving (waaronder de kosten voor een inspectie door de GGD) bepaald op basis van het verschil tussen het huidige (gemiddelde) inspectievolume en de nieuwe norm. Het kabinet heeft bij de Begroting SZW 2022 deze intensivering aangekondigd en reeds besloten om extra middelen ter hoogte van dit bedrag toe te voegen aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. Het onderhavige wetsvoorstel onderstreept dit beleidsvoornemen middels een wettelijke norm. Er is bij dit voorstel dus geen sprake van extra budgettaire effecten.

§ 2.10 ARTIKEL XX WET STRUCTUUR UITVOERINGSORGANISATIE WERK EN INKOMEN

De Nederlandse Arbeidsinspectie (hierna: NLA) houdt op grond van artikel 37 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (hierna: Wet SUWI) toezicht op het stelsel van werk en inkomen. Om een integraal beeld te kunnen bieden, doet de NLA onderzoek naar het burgerperspectief, werkgeversperspectief en uitvoeringsperspectief. Om die perspectieven goed in beeld te brengen, verricht de NLA eigen onderzoek door onder andere enquêtes of panels, interviews en het meelopen in de uitvoering van de publieke dienstverlening. Vanwege deze taak van de NLA moeten de uitkeringsinstanties alle daarvoor benodigde inlichtingen en (persoons)gegevens verstrekken aan de NLA, die de NLA vervolgens verwerkt voor haar taak. In artikel 42 van de Wet SUWI is een algemene wettelijke grondslag voor deze gegevensverstrekking gegeven. Deze grondslag ziet niet expliciet op bijzondere persoonsgegevens. Om bijzondere persoonsgegevens te verwerken, moet er een expliciete verwerkingsgrondslag zijn, zo volgt uit artikel 9 van de Algemene verordening gegevensuitwisseling (hierna: AVG).

In sommige gevallen zijn de persoonsgegevens als hierboven bedoeld aan te merken als bijzondere persoonsgegevens, namelijk gezondheidsgegevens. Als iemand bijvoorbeeld een uitkering op basis van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (hierna: WIA) krijgt, zegt diens naam in combinatie met die uitkering iets over de gezondheid van deze persoon. De NLA heeft ook ten aanzien van de uitvoering van wetten zoals de WIA de taak om stelseltoezicht te houden. Er is daarmee sprake van een onbedoelde onduidelijkheid, die met deze voorgestelde wijziging wordt weggenomen.

De wijziging van de grondslag heeft als doel het verduidelijken van de mogelijkheid van verstrekking van persoonsgegevens tussen de NLA en de uitkeringsinstanties op wie de NLA toezicht houdt, namelijk UWV, de SVB en gemeenten. Met deze grondslag kan de NLA bijvoorbeeld vragen om een lijst van ontvangers van een Ziektewet-uitkering, waarna de NLA daaruit een steekproef kan trekken. De NLA kan deze mensen dan benaderen voor bijvoorbeeld interviews om te vertellen over hun ervaringen met de uitkeringsinstanties. Dit is een voorbeeld van een manier om het burgerperspectief in kaart te brengen.

De gegevens waar het om gaat zijn in ieder geval contactgegevens, zoals naam, adres, woonplaats, e-mailadres en BSN. Deze gegevens zijn noodzakelijk om te kunnen verifiëren dat het om de juiste persoon gaat en met die persoon contact op te kunnen nemen. Ook zijn gegevens over de uitkering noodzakelijk om de juiste personen voor een onderzoek te kunnen selecteren en te voorkomen dat de NLA mensen aanschrijft die al uit de uitkering zijn. Verder kan het bij specifieke onderzoeken noodzakelijk zijn om nadere gegevens over de uitkering en inkomsten op te vragen, zoals de diagnosecode, of inkomsten naast de uitkering. In dergelijke onderzoeken beschouwt de NLA een specifieke groep, bijvoorbeeld alle uitkeringsgerechtigden met een specifieke arbeidsbeperking of alle mensen waarbij sprake is van een combinatie van uitkering en werk. Ook kunnen deze gegevens van belang zijn om een gestratificeerde steekproef te kunnen trekken. Met die reden kunnen bijvoorbeeld ook persoonskenmerken zoals opleidingsgegevens van belang zijn. Tot slot zijn gegevens over de dienstverlening noodzakelijk, bijvoorbeeld welke soorten ondersteuning iemand heeft ontvangen of dat iemand te maken heeft gehad met een

sanctie. Hierdoor kunnen de bevindingen van het onderzoek goed geduid worden. Deze specifieke gegevens zullen nader worden uitgewerkt in het Besluit SUWI, waardoor de grondslag verder ingekaderd zal worden.

§ 2.11 ARTIKEL XXII WETBOEK VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING en ARTIKEL XXVI INWERKINGTREDING

§ 2.11.1 Algemeen

Wanneer iemand niet langer aan zijn of haar financiële verplichtingen kan voldoen, kan een schuldeiser beslagleggen op aan de schuldenaar toekomende vorderingen tot periodieke betalingen, zoals loon of een uitkering. De schuldenaar moet wel voldoende middelen overhouden om in de (basale) kosten van levensonderhoud te kunnen voorzien. Hiervoor dient de beslagvrije voet. Op 1 januari 2021 is de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (hierna: Wet vBVV) ingevoerd. Sindsdien wordt bij de berekening van de beslagvrije voet uitgegaan van fictieve in plaats van de daadwerkelijke woonkosten. In een tweetal specifieke situaties, die verderop nader worden toegelicht, kunnen burgers verzoeken om de beslagvrije voet te verhogen vanwege hoge woonkosten. In de praktijk blijkt dat deze situaties onbedoeld te beperkt zijn om voor bepaalde groepen met hoge woonkosten het bestaansminimum voldoende te beschermen. De voorgestelde wijzigingen van artikel 475da hebben als doel om hiervoor een oplossing te bieden en om een foutieve verwijzing naar een inmiddels niet meer van toepassing zijnde norminkomen in de Wet op de huurtoeslag (hierna: Wht) te corrigeren.

§ 2.11.2 Artikel XXII, eerste en tweede lid (wijziging van artikel 475da, vijfde en zesde lid, Rv) Hoge woonkosten

Voor mensen die vanwege de hoogte van hun inkomen geen recht hebben op toeslagen, bestaat de beslagvrije voet uit een vast bedrag per levenssituatie (artikel 475da, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna: Rv)). Dit is de maximale beslagvrije voet. Mensen voor wie deze maximale beslagvrije voet geldt, kunnen op grond van artikel 475da, vijfde lid, Rv bij de deurwaarder een verzoek indienen om tijdelijk rekening te houden met hogere woonkosten, voor zover deze meer dan 10% boven de rekenhuur liggen, genoemd in artikel 13, eerste lid, onderdeel a van de Wet op de huurtoeslag (€ 763,47 in 2022). Dat wil zeggen dat bij woonkosten van meer dan € 839,82 per maand (€ 763,47 + 10%) een verzoek tot tijdelijke ophoging van de beslagvrije voet kan worden gedaan. De deurwaarder is dan in beginsel gehouden de beslagvrije voet voor de periode dat de schuldenaar deze hoge lasten heeft te verhogen. Deze mogelijkheid is gecreëerd om de schuldenaar de mogelijkheid te geven om zijn uitgaven aan te passen aan de financiële situatie en om te voorkomen dat de schuldenaar tijdens die overgang onder het bestaansminimum komt.

Bij de totstandkoming van de Wet vBVV werd verondersteld dat hoge woonlasten vrijwel uitsluitend voorkomen bij hogere inkomens.¹⁹ Uit signalen van onder andere de VNG en het bureau WSNP blijkt dat er ook veel mensen zijn met lagere inkomens (voornamelijk middeninkomens) die hoge woonkosten hebben. Dit was niet voorzien bij het opstellen van de Wet vBVV. Op grond van het huidige artikel 475da, vijfde lid, Rv kunnen mensen met middeninkomens niet verzoeken om een tijdelijke verhoging van hun beslagvrije voet vanwege hoge woonkosten, waardoor onbedoeld een oneerlijke situatie ontstaat waarin mensen met middeninkomens worden benadeeld ten opzichte van mensen met hoge inkomens. Om die reden wordt voorgesteld om artikel 475da, vijfde lid, Rv te wijzigen, zodat het van toepassing zijn van de maximale beslagvrije voet geen voorwaarde meer is om een verzoek in te dienen voor een tijdelijke verhoging. Het doel is de tijdelijke verhoging in verband met hoge woonkosten ook mogelijk te maken voor mensen die niet op de maximale beslagvrije voet zitten. Daarbij wordt de hoogte van de tijdelijke verhoging op dezelfde manier berekend als voor mensen met hogere inkomens. De voorgestelde wijziging beoogt een onbedoelde, ongelijke behandeling van personen met hoge woonlasten te herstellen. Het doel is dat schuldenaren met hoge woonlasten, ongeacht hun inkomen, de tijd

¹⁹ Kamerstukken II 2016/2017, 34628, nr. 3, p.11.

krijgen om met een werkbaar bestaansminimum hun uitgaven aan te passen aan de financiële situatie.

Duur tijdelijke verhoging

De tijdelijke verhoging bij hoge woonkosten is in het huidige artikel 475da, vijfde lid, Rv gemaximeerd op zes maanden. Deze termijn kan op grond van het zesde lid met nogmaals zes maanden worden verlengd, als binnen die extra termijn de vordering waarvoor het beslag is gelegd volledig kan worden voldaan. Wanneer sprake is van een langer lopend beslag, wordt verwacht dat mensen eventuele (te) hoge woonlasten binnen de zes maanden in overeenstemming brengen met hun inkomen. De termijn van zes maanden die de inwoner krijgt om dit te realiseren, is in de huidige woningmarkt niet realistisch.

De voorgestelde wijziging van artikel 475da, vijfde lid, Rv creëert de grondslag om de termijn bij ministeriële regeling vast te stellen. Door de termijn op te nemen in een ministeriële regeling is het mogelijk om snel in te spelen op ontwikkelingen op de woningmarkt. Dit is belangrijk omdat er spoed is geboden als de termijn te kort is om ervoor te zorgen dat schuldenaar voldoende tijd heeft om de uitgaven aan te passen aan de financiële situatie. Het is moeilijk op voorhand te voorspellen of de gekozen termijn te krap of te ruim zal zijn. Mogelijk zal de termijn dikwijls wijziging behoeven om eventuele inschattingfouten te corrigeren. De NVM krapte-indicator (de verhouding tussen het te koop staande woningaanbod en het aantal verkochte woningen) kan als uitgangspunt worden genomen voor het verlengen dan wel inkorten van de termijn. In het huidige zesde lid is opgenomen dat de termijn met nogmaals zes maanden kan worden verlengd. Omdat het voorstel is om de duur van de standaard termijn in de toekomst bij ministeriële regeling te bepalen, wordt om redactionele redenen ook voorgesteld om het woord 'nogmaals' in het zesde lid te schrappen.

§ 2.11.3 Artikel XXII, derde lid, onderdeel b (wijziging van artikel 475da, zevende lid, Rv)

Woningbezitters

In het onderzoek "Profielschets Beslagenen" (door I&O Research) van maart 2016 is berekend dat 6% van de mensen die te maken heeft met beslag een woningbezitter is met een inkomen dat valt binnen de norminkomens uit de Wet op de huurtoeslag. Aangezien woningbezitters geen huurtoeslag ontvangen, maar wel te maken krijgen met een beslagvrije voet waarin een recht op huurtoeslag is verdisconteerd, biedt artikel 475da, zevende lid, Rv de mogelijkheid om op verzoek in aanmerking te komen voor een hogere beslagvrije voet. Deze verhoging houdt in dat op basis van de hoogte van de werkelijke woonkosten en de bij het belastbaar inkomen behorende normhuur wordt bezien in hoeverre in de berekening van de beslagvrije voet van de schuldenaar, indien deze de woning zou huren, rekening zou worden gehouden met het recht op huurtoeslag. De beslagvrije voet wordt dan met dit bedrag opgehoogd.²⁰ Door de beslagvrije voet op verzoek te verhogen, kan worden voorkomen dat woningbezitters met een laag inkomen worden benadeeld ten opzichte van huurders met een even hoog inkomen. Bij de inwerkingtreding van de Wet vBVV werd de hierboven genoemde inkomensgrens bepaald door het norminkomen dat is opgenomen in artikel 14, eerste lid, Wht. Artikel 475da, zevende lid, Rv bevat om die reden een verwijzing naar het hiervoor genoemde artikel uit de Wht. Als gevolg van een wijziging in de Wht worden deze maximale inkomensgrenzen sinds 1 januari 2020 niet meer gehanteerd voor de bepaling van het recht op huurtoeslag. De huurtoeslag wordt sindsdien over een langer inkomenstraject afgebouwd.²¹ Dat betekent dat ook personen met een hoger inkomen dan het norminkomen uit artikel 14, eerste lid, Wet op de huurtoeslag in aanmerking kunnen komen voor huurtoeslag. Nu voor schuldenaren met een eigen woning nog wel de norminkomens uit artikel 14, eerste lid, Wht, gelden, mist een deel van deze groep de ophoging van de BVV die de woninghuurder met dezelfde leefsituatie in de vorm van huurtoeslag wel krijgt.

Door middel van de voorgestelde wijziging wordt de verwijzing in artikel 475da, zevende lid, Rv naar het niet meer van toepassing zijnde norminkomen uit de Wht vervangen door passende inkomensbedragen die aansluiten bij de sinds 1 januari 2020 geldende berekening voor het recht

²⁰ Kamerstukken II 2017/18, 34 766, nr. 6 (Tweede nota van wijziging van de Verzamelwet SZW 2018).

²¹ Kamerstukken II 2017/18, 34 940, nr. 3.

op huurtoeslag. Er wordt geen beleidsmatige wijziging beoogd. Het doel is de compensatie voor woonkosten bij woningbezitters weer in lijn te brengen met het recht op huurtoeslag dat reeds in de berekening van de beslagvrije voet is verdisconteerd. Hiermee wordt de ontstane benadeling van woningbezitters ten opzichte van woninghuurders teniet gedaan, zodat de bepaling weer voldoet aan het uitgangspunt dat de wetgever bij de inwerkingtreding voor ogen had. Voor het overige blijft de berekening van de beslagvrije voet gelijk.

De grondslag voor deze inkomensbedragen is de maximale normhuur, waarvan de wijze van berekening in het voorgestelde artikel 475da, negende lid (nieuw) Rv wordt beschreven. Tot de maximale normhuur bestaat nog recht op huurtoeslag als de werkelijke woonlasten daarboven liggen, doch niet meer bedragen dan de rekenhuur uit artikel 13, eerste lid, Wht. De berekende bedragen vormen daarmee een reële weergave van de wijze waarop in de berekening van de BVV rekening wordt gehouden met het recht op huurtoeslag. Door de formules $(F \times C^2 + G \times C)$ en $(H \times C^2 + I \times C)$, genoemd in artikel 475da, achtste lid, Rv gelijk te stellen aan de maximale normhuur worden vervolgens de inkomensbedragen bepaald.

Bij de voorgestelde wijziging is bewust gekozen om concrete inkomensbedragen te vermelden, zodat voor de betreffende schuldenaar (burger) direct inzichtelijk is of deze bepaling op diens persoonlijke situatie van toepassing is. De bedragen zullen jaarlijks per 1 januari worden aangepast.

Rekenvoorbeeld en uitwerking van de gegevens per 1 januari 2022:

Stap 1. Maximale normhuur

In stap 1 wordt de maximale normhuur berekend aan de hand van de berekening, genoemd in het voorgestelde artikel 475da, negende lid, Rv. Toegepast op de bedragen die gelden vanaf 1 januari 2022 leidt dat tot de volgende berekening:

De maximale normhuur is: $\text{€ } 442,46 + (0,65 \times (\text{€ } 633,25 - \text{€ } 442,46)) + (0,4 \times (\text{€ } 763,47 - \text{€ } 633,25)) = \text{€ } 618,56$

- € 442,46 = de kwaliteitskortingsgrens uit artikel 20, eerste lid, van de Wet op de huurtoeslag
- € 633,25 = de aftoppingsgrens uit artikel 20, tweede lid, onderdeel a, van de Wet op de huurtoeslag
- € 763,47 = de rekenhuur uit artikel 13, eerste lid, onderdeel a, Wet op de huurtoeslag
- 0,65 = percentage uit artikel 7, eerste lid, van het Besluit op de huurtoeslag
- 0,4 = het percentage uit artikel 7, tweede lid, van het Besluit op de huurtoeslag

Stap 2. Berekenen belastbaar jaarinkomen

In stap 2 wordt de in stap 1 berekende normhuur gelijkgesteld aan de formule, genoemd in het voorgestelde artikel 475da, negende lid en in artikel 475da, achtste lid, Rv. Dat leidt tot de volgende berekening:

a. In geval van eenpersoonshuishouden

- ➔ $(F \times C^2 + G \times C) = \text{maximale normhuur } (0,000000596879 \times \text{jaarinkomen}^2) + (0,002363459319 \times \text{jaarinkomen}) = \text{€ } 618,56$
- ➔ $\text{jaarinkomen} = \text{€ } 30.273$

OF

b. In geval van een meerpersoonshuishouden:

- ➔ $(H \times C^2 + I \times C) = \text{maximale normhuur}$
- ➔ $(0,000000342858 \times \text{jaarinkomen}^2) + (0,002093692299 \times \text{jaarinkomen}) = \text{€ } 618,56$
- ➔ $\text{jaarinkomen} = \text{€ } 39.531$

Hierbij staat voor:

C, het te berekenen belastbaar jaarinkomen

F, de factor a voor een eenpersoonshuishouden bedoeld in artikel 19, tweede lid, van de Wht

G, de factor b voor een eenpersoonshuishouden bedoeld in artikel 19, tweede lid, van de Wht
H, de factor a voor een meerpersoonshuishouden bedoeld in artikel 19, tweede lid, van de Wht
I, de factor b voor een meerpersoonshuishouden bedoeld in artikel 19, tweede lid, van de Wht

§ 2.11.4 Artikel XXII, derde lid, onderdeel a (wijziging van artikel 475da, zevende lid, Rv)
Huurders zonder huurtoeslag

De hiervoor omschreven verhoging van de beslagvrije voet voor woningbezitters is bedoeld om te voorkomen dat mensen zonder huurtoeslag worden benadeeld ten opzichte van mensen die wel huurtoeslag ontvangen. Daarbij is over het hoofd gezien dat ook bepaalde groepen huurders geen recht hebben op huurtoeslag, terwijl ze daar op grond van hun inkomens wel recht op zouden hebben, waardoor zij evenzeer worden benadeeld. Uit signalen van onder andere de VNG blijkt dat mensen die huren en geen recht hebben op huurtoeslag onder het bestaansminimum kunnen komen doordat de beslagvrije voet voor deze groep niet wordt verhoogd. Mensen die een woonruimte huren die niet voldoet aan de eisen uit artikel 11, tweede lid, van de Wet op de huurtoeslag hebben geen recht op huurtoeslag. Het gaat bijvoorbeeld om een kamer, woonboot, woonkeet, loods, recreatiewoning of tijdelijke woonruimte. Bij het opstellen van de Wet vBVV is niet voorzien dat huurders zonder recht op huurtoeslag door hun woonkosten onder het bestaansminimum kunnen komen.

De voorgestelde wijziging regelt dat de beslagvrije voet van mensen die een woonruimte huren waarbij geen recht op huurtoeslag bestaat, op verzoek kan worden verhoogd met het bedrag dat iemand ongeveer aan huurtoeslag zou ontvangen als er wel recht was op huurtoeslag. Zo wordt de wet beter in lijn gebracht met de oorspronkelijke bedoeling om te voorkomen dat mensen zonder recht op huurtoeslag worden benadeeld ten opzichte van mensen met recht op huurtoeslag. De voorgestelde wijziging doet niet af aan de inkomensgrens die net als voor woningbezitters ook voor huurders geldt. Ook aan de wijze van berekenen van de verhoging, geregeld in artikel 4 van het Besluit beslagvrije voet, verandert niets. Hierdoor is de impact van de wijziging beperkt.

§ 2.11.5 Financiële gevolgen

De beslagleggende partijen maken voor het berekenen van de beslagvrije voet gebruik van rekenmodules. De rekenmodules werken onder meer met normwaarden die tweemaal per jaar door het ministerie van SZW worden aangeleverd. De inkomensbedragen uit artikel 475da, zevende lid, Rv zijn dergelijke normwaarden. Met de meest recente uitlevering van normwaarden zijn reeds de voorgestelde inkomensbedragen in de rekenmodules opgenomen.²² De rekenmodules zullen eenmalig moeten worden aangepast om de termijn van de tijdelijke ophoging te flexibiliseren. Doordat voor huurders en mensen met middeninkomens en hoge woonkosten de beslagvrije voet op dezelfde manier wordt berekend als mensen die nu reeds recht hebben op een verhoging van de beslagvrije voet, hebben de overige wijzigingen slechts minimale (tekstuele) gevolgen voor de rekenmodules. De wijzigingen in de rekenmodules zullen worden doorgevoerd door de beheerders van de rekenmodules (BKWI/IB, SNG, UWV en de Belastingdienst). In vergelijking met het oorspronkelijke uitgangspunt van de berekening van de beslagvrije voet hoeven verder niet meer of andere werkzaamheden te worden verricht. De voorgestelde wijzigingen hebben verder geen budgettaire gevolgen voor de Rijksoverheid.

§ 3. Uitvoering

Dit wetsvoorstel is door de Minister aan de toetsende/adviserende instanties voorgelegd. Door [PM namen instanties] zijn toetsen/adviezen uitgebracht.

UWV

DUO

SVB

²² De Tweede Kamer wordt hierover zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

Autoriteit Persoonsgegevens

Belastingdienst

Nederlandse Arbeidsinspectie

VNG en Uitvoeringspanel gemeenten

Inspectie van het Onderwijs

GGD GHOR

§ 4. Regeldruk

De inhoudelijke nalevingskosten en de administratieve lasten vormen gezamenlijk de kosten die samenhangen met regeldruk. Het kabinet streeft ernaar de regeldruk voor burgers, bedrijven en professionals terug te dringen. In deze paragraaf komen de voorgestelde wijzigingen aan bod die naar verwachting een effect zullen hebben op de regeldruk. Van de voorgestelde wijzigingen die hieronder niet worden genoemd, worden de gevolgen voor de regeldruk nihil geacht.

Voor de voorgestelde wijziging die de Politiewet 2012, de Wet ambtenaren defensie, de Wet werken na AOW-gerechtigde leeftijd en de Ziektewet betreft, komen kosten die samenhangen met regeldruk voort uit de kennisname van de aangepaste wetgeving voor zowel werkgevers/bedrijven als werknemers die de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt. Voor werkgevers is, conform het Handboek Meting Regeldrukkosten, als uitgangspunt het gemiddelde tarief van 47 euro genomen, aangezien het zal verschillen per bedrijf wie kennis zal nemen van deze wetgeving. Voor kennisneming van wetgeving wordt aangenomen dat deze handelingen door de werkgevers met werkende AOW-gerechtigden eenmalig moeten worden verricht. Dit leidt tot éénmalige kosten voor kennisneming, deze worden geschat op circa € 500.000. Voor werknemers geldt dat zij ook kennis zullen moeten nemen van deze wijzigingen, dit geldt enkel voor de groep werkenden die deze wetgeving raakt. De éénmalige regeldruk kosten voor werknemers vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd wordt geschat op € 100.000.

De voorgestelde wijziging van de Wet Inburgering 2021 heeft beperkte gevolgen voor de regeldruk. Door de wijziging komt de leerbaarheidstoets als verplicht onderdeel voor deze doelgroep te vervallen, maar zullen gemeenten andere handelingen moeten verrichten om de leerroute van de inburgeraar met auditieve- of visuele beperking te bepalen. Er is voor een inburgeraar van deze doelgroep dan ook meer maatwerk nodig. Toename van regeldruk is gelegen in de aanvraag tot ontheffing die de inburgeringsplichtige zal dienen te doen, en dat door een medisch specialist vastgesteld moet worden dat er sprake is van een auditieve- of visuele beperking. Nu het aantal inburgeringsplichtigen met een auditieve- of visuele beperking echter gering is (naar schatting tussen de 30 en 100 gevallen per jaar), is de toename van de regeldruk als gevolg van deze wijziging echter gering.

De voorgestelde wijziging van artikel 1.58 van de Wet kinderopvang heeft geen effect op de administratieve lasten, omdat de bestaande informatieverplichtingen niet wijzigen. Dit voorstel leidt tot een afname van de inhoudelijke nalevingskosten omdat voor houders die meerdere kinderopvangvoorzieningen exploiteren op eenzelfde locatie de mogelijkheden worden verruimd om te voldoen aan de bestaande verplichting om een oudercommissie in te stellen. Omdat het slechts een specifieke groep betreft, is de inschatting dat dit effect beperkt is.

De voorgestelde wijziging van artikel 1.62 van de Wet kinderopvang richt zich op het college. Het voorstel behelst geen wijziging van de informatieverplichting die het college heeft ten aanzien van

toezicht en handhaving in de kinderopvang. Zij moeten zich op dit moment verantwoorden aan de Inspectie van het Onderwijs over de uitvoering van hun taak en blijven dat op dezelfde wijze doen. Wel betekent de nieuwe norm dat het college wordt geacht meer inspectiebezoeken te laten uitvoeren bij voorzieningen voor gastouderopvang dan op dit moment op grond van wet- en regelgeving wordt verwacht. Enkele gemeenten voldoen in de praktijk al (ruimschoots) aan deze verwachting. Voor de meeste gemeenten betekent dit een intensivering van het huidige toezicht. De extra kosten voor toezicht en handhaving die dit met zich mee brengt worden toegelicht in paragraaf 2.9.1.

Voor voorzieningen voor gastouderopvang heeft het voorstel gevolgen voor de regeldruk. Zij zullen vaker worden geïnspecteerd door de GGD. Er zijn op dit moment 20.577 voorzieningen voor gastouderopvang. In het laatste representatieve jaar ontving 19% van de voorzieningen voor gastouderopvang een inspectiebezoek.²³ De inschatting is dat de tijdsbesteding van een gastouder per inspectiebezoek drie uur bedraagt (inclusief bijkomende werkzaamheden zoals het aanleveren van documenten). Met dit voorstel gaat het percentage van de voorzieningen voor gastouderopvang dat per jaar een inspectiebezoek ontvangt omhoog naar 50%. Tevens hebben de VNG en GGD GHOR Nederland de gemeenten en GGD'en geadviseerd om de gemiddelde tijd per inspectie te verruimen. De tijdsbesteding van de gastouder per inspectie gaat daarom in de raming omhoog naar 4,5 uur. Voor het uurtarief in de berekening van de toename in regeldruk is uitgegaan van € 34 per uur, op basis van het Handboek Meting Regeldrukkosten. De totale toename van de administratieve lasten voor gastouders wordt daarmee geraamd op structureel circa € 1.175.000 per jaar. Er is voor gastouders geen sprake van een toe- of afname van de inhoudelijke nalevingskosten. Het kabinet acht de toename van de regeldruk voor voorzieningen voor gastouderopvang gerechtvaardigd vanuit het belang de kwaliteit en veiligheid van deze kleinschalige vorm van formele kinderopvang te waarborgen.

De voorgestelde wijzigingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zorgen dat het bestaansminimum van burgers die te maken krijgen met beslag, beter wordt geborgd. Hieruit volgt dat beslagleggende partijen in meer gevallen de beslagvrije voet moeten verhogen. Door de lagere afdracht uit hoofde van het gelegde beslag, duurt de periode van invordering langer. De totale aflossing aan schuldeisers gedurende het beslag blijft gelijk. Voor beslagleggers levert het vaker ophogen van de beslagvrije voet enige extra administratieve lasten op. Mogelijk worden deze extra lasten (deels) gecompenseerd doordat burgers minder vaak een beroep op de hardheidsclausule zullen doen via de kantonrechter.

II. Artikelsgewijs

ARTIKEL I ALGEMENE KINDERBIJSLAGWET, ARTIKEL II ALGEMENE NABESTAANDENWET, onderdeel B, ARTIKEL III ALGEMENE OUDERDOMSWET, ARTIKEL VIII REMIGRATIEWET, onderdeel B

Dit betreft tekstuele verbeteringen van artikel 17a, elfde lid, van de Algemene Kinderbijslagwet, artikel 39, elfde lid, van de Algemene nabestaandenwet, artikel 17c, twaalfde lid, van de Algemene Ouderdomswet, en artikel 6b, tiende lid, van de Remigratiewet.

ARTIKEL II ALGEMENE NABESTAANDENWET, onderdeel A

Op grond van artikel 14, eerste lid, onderdeel a, van de Anw bestaat recht op een nabestaandenuitkering indien de nabestaande een ongehuwd kind heeft, dat jonger is dan 18 jaar en dat niet tot het huishouden van een ander behoort. Op grond van artikel 16, eerste lid, onderdeel a, van de Anw eindigt dit recht indien niet langer aan die voorwaarden wordt voldaan. Dat is onder meer het geval indien het kind tot het huishouden van een ander gaat behoren dan van de nabestaande. In artikel 16 van de Anw wordt een nieuw derde lid ingevoegd, dat regelt dat een nabestaandenuitkering in die situatie herleeft indien het betreffende kind opnieuw tot het

²³ Dit is het percentage over 2019. In 2020 was het landelijk gemiddelde 11%. Dat jaar zijn als gevolg van de coronapandemie over de hele linie minder inspectiebezoeken uitgevoerd in de kinderopvang. Het percentage over 2021 is nog niet bekend.

huishouden van de nabestaande is gaan behoren. Uiteraard kan de uitkering alleen herleven als aan de voorwaarden op grond van de eerste paragraaf van hoofdstuk 3 van de Anw wordt voldaan. Deze herlevingssituatie gaat gelden in aanvulling op de herlevingssituatie in verband met het binnen een half jaar niet langer voeren van een gezamenlijke huishouding, waarin het vierde lid (nieuw) voorziet. De wenselijkheid van deze wijziging wordt toegelicht in paragraaf 2.1 van het algemene deel van deze memorie van toelichting.

ARTIKEL IV BURGERLIJK WETBOEK BES

Er wordt een regeling voor meerlingen geïntroduceerd, overeenkomstig hetgeen in de Wet arbeid en zorg is geregeld (artikel 3:1, tweede, derde en vijfde lid Wet arbeid en zorg). Het tweede en derde lid regelen een langere periode van zwangerschaps- en bevallingsverlof voor vrouwelijke arbeiders die bevallen van meer dan één kind. Het gaat hierbij om meerlingen, ongeacht het aantal. Het zwangerschapsverlof gaat tien tot acht weken voor de verwachte bevallingsdatum in. Het bevallingsverlof loopt vanaf de bevalling tien weken door, vermeerderd met de dagen dat het zwangerschapsverlof minder dan 10 weken heeft geduurd voor de verwachte bevallingsdatum of, als eerder gelegen, de werkelijke bevallingsdatum.

In het nieuwe vierde lid wordt bepaald dat de periode van het bevallingsverlof kan worden verlengd. Een dergelijke verlenging is alleen aan de orde als een kind tijdens het bevallingsverlof op grond van medische redenen in een ziekenhuis is opgenomen. Deze medische redenen dienen in het kind zelf gelegen te zijn. Een ziekenhuisverblijf van het kind dat zijn oorzaak primair vindt in de opname van de moeder, is geen grond voor verlenging van het verlof.

De periode van het bevallingsverlof wordt verlengd met het aantal dagen dat een kind in het ziekenhuis is opgenomen. In geval er bij de geboorte van meerlingen meer dan een kind tegelijkertijd in het ziekenhuis moet worden opgenomen, dan is de verlengingsmogelijkheid beperkt tot één kind.

ARTIKEL V PARTICIPATIEWET

In artikel 18a, eerste tot en met vijfde lid, van de Participatiewet werd abusievelijk verwezen naar het tweede lid in plaats van het vierde lid van artikel 36b van diezelfde wet. Dat wordt met deze wijziging hersteld.

ARTIKEL VII REMIGRATIEWET, onderdeel A

Artikel 4, derde lid en artikel 11, eerste lid, van de Remigratiewet (hierna: Rw) regelen de mogelijkheid dat onder bepaalde omstandigheden aan een remigrant die geen aanspraak heeft op een remigratie-uitkering, uitsluitend vanwege het feit, dat de remigrant voorafgaande aan het vertrek uit Nederland geen aanvraag daarvoor heeft ingediend, alsnog op aanvraag een remigratie-uitkering wordt verstrekt, indien de remigrant op de dag van vertrek recht had op een uitkering op grond van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (hierna: WIA) dan wel op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (hierna: WAO), welke uitkering na vertrek van de remigrant uit Nederland op grond van de WIA dan wel op grond van artikel 36 of 43 WAO is verlaagd of ingetrokken.

Artikel 4, derde lid Rw geldt voor remigranten die zijn geremigreerd ná inwerkingtreding van de Rw. Artikel 11, eerste lid Rw geldt voor remigranten die zijn geremigreerd vóór inwerkingtreding van de Rw en op wie de Remigratieregeling 1985 van toepassing is.

Na inwerkingtreding van de artikelen 4, derde lid, en 11, eerste lid Rw, (welke beide artikelen naar artikel 43 WAO verwijzen), is artikel 43 WAO met enkele artikelleden uitgebreid. Deze artikelleden zien op het intrekken van de WAO-uitkering van de uitkeringsgerechtigde in het geval dat rechtens de vrijheid is ontnomen, in het geval van onttrekking aan de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of een vrijheidsbenemende maatregel, en in het geval van uitreizen.

Het is niet de bedoeling dat de artikelen 4, derde lid, en 11, eerste lid Rw naar de later toegevoegde artikelleden verwijzen, en een grond opleveren om in aanmerking te komen voor een remigratie-uitkering. De verwijzingen in artikel 4, derde lid en 11, eerste lid, Rw zijn derhalve niet

langer juist. Deze onjuiste verwijzingen worden middels artikel VII, onderdeel A, in de Verzamelwet SZW 2023 gecorrigeerd.

ARTIKEL VIII WET ALGEMENE OUDERDOMSVERZEKERING BES, ARTIKEL IX WET ALGEMENE WEDUWEN- EN WEZENVERZEKERING BES EN ARTIKEL XVI WET KINDERBIJSLAGVOORZIENING BES

Om de Wet algemene ouderdomsverzekering BES en de Wet algemene weduwen- en wezenverzekering BES goed te kunnen uitvoeren zijn belanghebbenden verplicht informatie te verstrekken aan de uitvoerder. Deze informatie verstrekt een aanvrager via een aanvraagformulier dat hem wordt verstrekt (artikel 10, resp. 14, eerste lid). Daarnaast geldt een verplichting tot het verstrekken van inlichtingen ten behoeve van een goede uitvoering. Deze verplichting geldt naast de twee genoemde wetten, ook op grond van de Wet kinderbijslagvoorziening. Om deze processen goed te kunnen laten verlopen, is het CRIB-nummer van betrokkene vereist. Het CRIB-nummer is het identificatienummer waaronder een persoon of bedrijf is geregistreerd bij de Belastingdienst Caribisch Nederland en wordt door deze dienst als vaste identificatiebron gebruikt. Elke ingezetene in CN beschikt of kan beschikken over een CRIB-nummer.

Op dit moment wordt nog de zogeheten 'sedula' gebruikt. Aangezien in samenwerking met de Belastingdienst Caribisch Nederland een online portal wordt ingericht om processen goed te kunnen laten verlopen, is het CRIB-nummer van betrokkenen een beter instrument.

Eerder al is in het Besluit inlichtingenverplichtingen werknemersverzekeringen BES de verstrekking van het CRIB-nummer als identificatiemiddel geregeld.

Met de invoeging van een nieuw artikel 14a in de Wet kinderbijslagvoorziening BES wordt voor deze wet een algemene inlichtingenverplichting ingevoerd jegens de Minister. Het betreft een met artikel 35 van de Wet algemene ouderdomsverzekering BES overeenkomende bepaling.

ARTIKEL X WET ALLOCATIE ARBEIDSKRACHTEN DOOR INTERMEDIARIS, ARTIKEL XVIII WET OP HET ALGEMEEN VERBINDEND EN HET ONVERBINDEND VERKLAREN VAN BEPALINGEN VAN COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN- en ARTIKEL XXV SAMENLOOP

Met het wetsvoorstel tot wijziging van de Algemene wet gelijke behandeling en het Wetboek van Strafrecht in verband met de vervanging van de term "hetero- of homoseksuele gerichtheid" door "seksuele gerichtheid" en toevoeging aan het Wetboek van Strafrecht van de discriminatiegronden genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken wordt de term "hetero- of homoseksuele gerichtheid" in deze wetten vervangen door de term "seksuele gerichtheid". Met deze wijziging van artikel 8, derde lid, van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs wordt aangesloten bij deze terminologie. Artikel 8, derde lid, van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs betreft implementatie van artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van de Uitzendrichtlijn.²⁴ In dat artikel wordt eveneens de term "seksuele gerichtheid" gebezigd. Voor een verdere toelichting op de wijziging zij verwezen naar de toelichting bij voornoemd wetsvoorstel.

ARTIKEL XII WET ARBEID VREEMDELINGEN

In artikel 9, tweede lid, onderdeel b, van de Wet arbeid vreemdelingen staat per abuis een onjuiste formulering. Met deze wijziging wordt dit hersteld.

ARTIKEL XIII WET ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSVORZIENING JONGGEHANDICAPTEN

De artikelen 2:16, tweede lid, en 3:19, tweede lid, van de Wajong regelen dat het recht op Wajong eindigt, indien na vijf jaar arbeid het inkomen uit arbeid hoger is dan 75% van het maatmaninkomen. Deze wijziging voorziet erin dat bij het vaststellen of iemand meer dan 75% van zijn maatmaninkomen verdient, inkomen uit Wsw-arbeid buiten beschouwing wordt gelaten. Dat gebeurt door de artikelen 2:16, tweede lid, en 3:19, tweede lid, aan te vullen.

²⁴ Richtlijn 2008/104/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende uitzendarbeid.

ARTIKEL XIV WET FINANCIERING SOCIALE VERZEKERINGEN

Onderdeel A (artikel 9)

Voorgesteld wordt de huidige tekst van artikel 9 van de Wet financiering sociale verzekeringen (hierna: Wfsv) aan te duiden als eerste lid. Vervolgens wordt aan dat artikel een lid toegevoegd dat regelt dat wanneer de volgens artikel 8.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna: Wet IB 2001), met inachtneming van artikel 2.7, eerste lid, tweede en derde zin, van die wet, voor de premieplichtige berekende heffingskorting voor de inkomstenbelasting niet of niet volledig kan worden verrekend met de volgens artikel 2.7, eerste lid, eerste zin, van die wet verschuldigde inkomstenbelasting, na toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting, het niet verrekende deel in mindering kan worden gebracht op de verschuldigde premie voor de volksverzekeringen. Bij buitenlandse belastingplichtigen kan de verrekening derhalve enkel worden toegepast voor zover zij op grond van artikel 2.7, eerste lid, tweede en derde zin, Wet IB 2001 recht hebben op het inkomstenbelastingdeel van de betreffende heffingskorting, na toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting. Met deze wijziging wordt de bestaande praktijk wettelijk vastgelegd.²⁵ Overigens is in artikel 2.7, derde lid, Wet IB 2001 reeds geregeld dat wanneer de volgens artikel 12, eerste lid, Wfsv berekende heffingskorting voor de volksverzekeringen niet volledig kan worden verrekend met de berekende premie voor de volksverzekeringen, het niet verrekende deel in mindering mag worden gebracht op het bedrag van de verschuldigde inkomstenbelasting, na toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting.

Onderdeel B (artikel 117b)

In artikel 117b, derde lid, onderdelen e en f, van de Wfsv wordt een foutieve verwijzing hersteld naar artikel 62, derde lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (hierna: WIA), waarin de hoogte van de vervolguitzkering op grond van die wet wordt geregeld. Bij de inwerkingtreding van de Wet woonlandbeginsel in de sociale zekerheid is artikel 62, derde lid, van de WIA vernummerd tot het vijfde lid. De verwijzing naar het derde lid van dat artikel in artikel 117b, derde lid, onderdelen e en f, van de Wfsv is destijds niet aangepast, waardoor deze niet meer klopt. Met deze wijziging wordt de verwijzing naar artikel 62, derde lid, van de WIA daarom alsnog gewijzigd in een verwijzing naar artikel 62, vijfde lid, van die wet.

ARTIKEL XV WET INBURGERING 2021

Met de voorgestelde wijziging van artikel 14 wordt de mogelijkheid geïntroduceerd dat inburgeringsplichtigen met een visuele of auditieve beperking worden ontheven van de leerbaarheidstoets als verplicht onderdeel van de brede intake. De leerbaarheidstoets vormt een verplicht onderdeel van de brede intake, bedoeld in artikel 14 van de Wet inburgering 2021. Om redenen die genoemd zijn in paragraaf 2.8 van het algemeen deel van deze toelichting kan deze toets niet worden gemaakt door inburgeraars met een visuele beperking, en slechts onder specifieke omstandigheden door inburgeraars met een auditieve beperking. Inburgeringsplichtigen worden daarom ontheven van de verplichting tot het afleggen van de leerbaarheidstoets wanneer wordt vastgesteld dat zij een visuele beperking hebben, of dat zij een auditieve beperking hebben en niet in staat zijn de toets af te leggen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot de vaststelling van de auditieve of visuele beperking en de afbakening van deze groep, en de omstandigheden waaronder inburgeraars met een auditieve beperking in staat worden geacht de leerbaarheidstoets te maken. Ook zullen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze waarop het inzicht in het te behalen niveau van de Nederlandse taal voor deze groep wordt verkregen, bij het ontbreken van een leerbaarheidstoets.

ARTIKEL XVII WET KINDEROPVANG

Onderdeel A (artikel 1.50)

Bij wijziging van de Wet kinderopvang in verband met het opnemen van regels voor ouderparticipatiecrèches²⁶ met ingang van 1 juli 2021 is nagelaten een verwijzing aan te passen in artikel 1.50, vijfde lid, Wko. Dat wordt met deze voorgestelde wijziging in onderdeel A hersteld.

²⁵ Besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 27 oktober 2021 (Stcrt. 2021, 44628).

²⁶ Wet van 10 februari 2021 tot wijziging van de Wet kinderopvang in verband met het opnemen van regels voor ouderparticipatiecrèches (Stb. 2021, 101).

Onderdeel B (artikel 1.58a)

Onderdeel B ziet op een voorgestelde wijziging van de Wet kinderopvang waarmee de gecombineerde oudercommissie wettelijk wordt verankerd. Het voorgestelde artikel 1.58a, eerste lid, regelt in afwijking van artikel 1.58, eerste lid, dat houders die op een locatie zowel een voorziening voor kinderdagopvang als een voorziening voor buitenschoolse opvang exploiteren hiervoor een gecombineerde oudercommissie kunnen instellen. Van eenzelfde locatie is sprake wanneer beide voorzieningen hetzelfde adres delen of zich bevinden in hetzelfde of een aangrenzend gebouw of perceel. Omdat sprake is van een voorziening voor dagopvang en een voorziening voor buitenschoolse opvang, welke beide afzonderlijk definiëren als kindercentrum in de zin van artikel 1, eerste lid, Wet kinderopvang, wordt gesproken over het exploiteren van kindercentra door de houder.

Het voorgestelde tweede lid bepaalt dat de regels die gelden voor de oudercommissie van overeenkomstige toepassing zijn op de gecombineerde oudercommissie. Op grond van artikel 1.58, tweede lid, is er geen verplichting om een oudercommissie in te stellen indien de houder zich aantoonbaar voldoende heeft ingespannen en het een kindercentrum betreft waar maximaal 50 kinderen worden opgevangen. Dit moet per kindercentrum (dus per opvangsoort) worden bezien. In de situatie van een locatie met zowel een dagopvang als een buitenschoolse opvang betekent dit concreet het volgende. De houder gaat voor de dagopvang en de buitenschoolse opvang afzonderlijk na of er de verplichting geldt om een oudercommissie in te stellen. Indien de verplichting geldt om (voor één voorziening of beide voorzieningen) een oudercommissie in te stellen, kan een houder met twee voorzieningen op eenzelfde locatie ervoor kiezen om dat te doen middels een gecombineerde oudercommissie. Dit is geen verplichting; de houder kan ook kiezen voor een oudercommissie per kindercentrum.

Het derde lid regelt dat een gecombineerde oudercommissie minimaal moet bestaan uit één ouder van een kind op de dagopvang en minimaal één ouder van een kind op de buitenschoolse opvang. Hiermee wordt gezorgd dat in de gecombineerde oudercommissie in ieder geval de ouders van beide opvangsoorten zijn vertegenwoordigd. De verdere samenstelling van de gecombineerde oudercommissie kan ingevolge de overeenkomstige toepassing van artikel 1.59, tweede lid, bepaald worden in het reglement.

Met het vierde lid wordt voorgesteld te regelen dat er geen situatie kan ontstaan waarin een gecombineerde oudercommissie beslist over onderwerpen die specifiek de dagopvang of de buitenschoolse opvang raken, terwijl de ouders met kinderen op die voorziening het niet in meerderheid met die beslissing eens zijn. Hier wordt geregeld dat de gecombineerde oudercommissie enkel een beslissing kan nemen indien beide oudergroepen daar in meerderheid mee instemmen. Rekenvoorbeeld: een gecombineerde oudercommissie bestaat uit drie ouders van de kinderdagopvang en een ouder van de buitenschoolse opvang. Een beslissing kan pas worden genomen indien minimaal twee ouders van de kinderdagopvang én minimaal een ouder van de buitenschoolse opvang daarmee instemmen.

Onderdeel C (artikel 1.62)

In onderdeel C wordt voorgesteld de nieuwe norm voor het toezicht door het college op voorzieningen voor gastouderopvang te verankeren in de Wet kinderopvang. Met de wijziging wordt voorgesteld dat de toezichthouder jaarlijks tenminste 50% van de voorzieningen voor gastouderopvang dient te onderzoeken. Dit sluit qua systematiek beter aan bij de normen voor toezicht op kindercentra en gastouderbureaus. Het college kan risicogericht bepalen welke voorzieningen voor gastouderopvang zij per jaar laat onderzoeken. Wel is het kabinet van mening, net als de VNG en GGD GHOR Nederland, dat moet worden voorkomen dat voorzieningen voor gastouderopvang langere tijd niet geïnspecteerd worden. Derhalve wordt tevens voorgesteld dat iedere voorziening voor gastouderopvang ten minste eens per drie jaar wordt geïnspecteerd.

ARTIKEL XIX WET OP HET KINDGEBONDEN BUDGET

Per 1 januari 2022 is door middel van artikel 1, vijfde lid, van de Wet op het kindgebonden budget een uitzondering op artikel 9, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna: Awir) opgenomen voor rechtmatig in Nederland verblijvende kinderen. Hierdoor hebben ouders met een partner zonder rechtmatig verblijf in Nederland, maar met kinderen die wel

rechtmatig verblijf houden, toch aanspraak op kindgebonden budget. Uit de bedoeling van dit artikellid blijkt dat deze uitzondering uiteraard ook geldt voor de kinderen in het gezin die de Nederlandse nationaliteit bezitten. Door aan artikel 1, vijfde lid, toe te voegen dat artikel 9, tweede lid, Awir niet alleen van toepassing is indien het kind rechtmatig verblijft, maar ook als het kind geen vreemdeling is, wordt voorgesteld de wettekst met de bedoeling in overeenstemming te brengen. In overeenstemming met de Vreemdelingenwet 2000 is een kind geen vreemdeling indien het de Nederlandse nationaliteit bezit of op grond van een wettelijke bepaling als Nederlander moet worden behandeld.

ARTIKEL XX WET STRUCTUUR UITVOERINGSORGANISATIE WERK EN INKOMEN en ARTIKEL XXV SAMENLOOP

Artikel 42 van de Wet SUWI bepaalt dat UWV, SVB en de colleges van burgemeester en wethouders alle gegevens en inlichtingen aan de NLA verstrekken die voor haar taak, bedoeld in hoofdstuk 7 van de Wet SUWI, noodzakelijk zijn.

In artikel 9, eerste lid, van de AVG is echter in beginsel een verbod om persoonsgegevens over gezondheid te verwerken gegeven. Het tweede lid, onderdeel b, van artikel 9 AVG bepaalt dat dit verbod niet van toepassing is wanneer de verwerking noodzakelijk is op het terrein van arbeidsrecht en socialezekerheids- en socialebeschermingsrecht.

Artikel 30, eerste lid, onderdeel a, van de Uitvoeringswet algemene verordening gegevensbescherming bepaalt dat, gelet op artikel 9, tweede lid, onderdeel b, van de AVG het verbod uit artikel 9, eerste lid, AVG, om gezondheidsgegevens te verwerken niet van toepassing is, wanneer de verwerking noodzakelijk is voor een goede uitvoering van wettelijke voorschriften. Dat is hier het geval. De voorgenomen wijziging is noodzakelijk voor een goede uitvoering van artikel 37 van de Wet SUWI.

De NLA houdt op grond van artikel 37 van de Wet SUWI toezicht op het stelsel van werk en inkomen. Om een integraal beeld te kunnen bieden, doet de NLA onderzoek naar het burgerperspectief. Voor een goede uitvoering van het wettelijke voorschrift in artikel 37 is het noodzakelijk dat uitkeringsinstanties aan de NLA gezondheidsgegevens verstrekken, zodat de NLA weet welke personen zij in het kader van haar onderzoek moet benaderen. Met deze wijziging van artikel 42, eerste lid, van de Wet SUWI wordt de grondslag hiervoor verduidelijkt.

Het voorgestelde tweede lid van artikel 42 Wet SUWI strekt ertoe om de mogelijkheid te verduidelijken dat de NLA de gegevens die zij ontvangt kan verwerken voor het uitvoeren van haar wettelijke taak, bedoeld in hoofdstuk 7.

In het voorgestelde derde lid is een delegatiegrondslag opgenomen. Op grond daarvan worden in het Besluit SUWI nadere regels gesteld met betrekking tot de verstrekking en verwerking van gegevens over gezondheid.

Het kabinet heeft tot slot naar aanleiding van de evaluatie van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (hierna: Kaderwet zbo's) over de periode 2012–2016 enige maatregelen aangekondigd waarvoor een wijziging van de Kaderwet zbo's nodig is. Dit betreft mede de harmonisatie van het tijdstip van verzending van het jaarverslag door zelfstandig bestuursorganen aan beide Kamers der Staten-Generaal. Het wetsvoorstel is aanhangig in de Tweede Kamer.²⁷ Teneinde de Wet SUWI overeenstemming te brengen met genoemde wijziging wordt een technische aanpassing van artikel 49, eerste lid, van die wet voorgesteld. De wijziging bepaalt dat zelfstandig bestuursorganen voor de derde woensdag in mei het jaarverslag zenden aan het parlement.

ARTIKEL XXII WETBOEK VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

Eerste en tweede lid (wijziging van artikel 475da, vijfde en zesde lid, Rv)

In het eerste lid wordt voorgesteld om artikel 475da, vijfde lid, Rv op twee punten te wijzigen. Het eerste aspect betreft het laten vervallen van de eis dat alleen geëxecuteerden die vanwege de

²⁷ Kamerstukken II 2020/21, nr. 35890, nr. 2.

hoogte van hun inkomen aanspraak maken op de maximale beslagvrije voet, genoemd in artikel 475da, eerste lid, Rv, in aanmerking komen voor een tijdelijke ophoging van de beslagvrije voet. Door deze wijziging kunnen alle geëxecuteerden met woonkosten die meer dan 10% liggen boven de rekenuur, genoemd in artikel 13, eerste lid, onderdeel a, van de Wet op de huurtoeslag, een verzoek doen aan de beslaglegger om de beslagvrije voet tijdelijk op te hogen. Dat gebeurt dan met het bedrag waarmee de woonkosten de eerdergenoemde rekenuur, vermeerderd met de 10% ophoging, overstijgen. Het tweede aspect betreft de duur van de tijdelijke ophoging. Deze duur is in artikel 475da, vijfde lid, Rv vastgesteld op zes maanden. Het voorstel is om de duur van de tijdelijke verhoging niet meer op wettelijk niveau vast te leggen, maar bij ministeriële regeling te bepalen. De duur van de termijn van de tijdelijke ophoging is een gegeven dat naar verwachting dikwijls met spoed zal moeten worden gewijzigd. Zoals ook toegelicht is in het algemeen deel van deze toelichting is de termijn bedoeld om burgers in de gelegenheid te stellen om een bij hun inkomen passende woonruimte te zoeken. Het is belangrijk dat die termijn een reëlere weergave is van de tijd die een huurder gemiddeld nodig heeft om een goedkopere woning te vinden, omdat het inkomen van de huurder anders onder het bestaansminimum kan komen. Door delegatie aan de Minister van Sociale Zekerheid en Werkgelegenheid is het beter mogelijk om tijdig in te spelen op ontwikkelingen op de woningmarkt en waar nodig de duur van de termijn aan te passen.

In het tweede lid wordt voorgesteld om het woord "nogmaals" in artikel 475da, zesde lid, Rv te laten vervallen. Deze wijziging is redactioneel van aard. Artikel 475da, zesde lid, Rv voorziet in een mogelijkheid om de tijdelijke verhoging op verzoek van de geëxecuteerde met zes maanden te verlengen. Omdat het voorstel is om de standaard termijn niet langer vast te stellen op zes maanden, is het niet logisch om in het zesde lid te spreken te blijven spreken van een verlening met "nogmaals" zes maanden. Deze wijziging heeft geen invloed op de duur van de verlening van de tijdelijke verhoging.

Derde lid (wijziging van artikel 475da, zevende lid, Rv)

Het derde lid, onderdelen a en b, heeft betrekking op artikel 475da, zevende lid, Rv. In dit artikel worden groepen aangewezen die op basis van hun woonsituatie niet in aanmerking komen voor huurtoeslag. Indien zij daar op basis van hun inkomen wel voor in aanmerking zouden kunnen komen, kunnen zij een verzoek doen tot verhoging van de beslagvrije voet.

In onderdeel a wordt voorgesteld om naast woningbezitters ook huurders die op basis van hun woonsituatie niet in aanmerking komen voor huurtoeslag op te nemen in artikel 475da, zevende lid, Rv. Het gaat specifiek om huurders die niet voldoen aan de eisen die artikel 11 van de Wet op de huurtoeslag aan de woonruimte stelt.

In onderdeel b wordt voorgesteld om de inkomensgrens aan de hand waarvan bepaald wordt of iemand in aanmerking komt voor de verhoging te wijzigen, omdat de huidige verwijzing naar de inkomensgrens uit artikel 14, eerste lid, van de Wet op de huurtoeslag verouderd is. Voorgesteld wordt om de inkomensgrens te bepalen op een bedrag, dat op grond van het voorgestelde artikel 475da, negende lid, Rv jaarlijks op 1 januari wordt gewijzigd en medegedeeld in de Staatscourant. Het bedrag is een afgeleide van het maximale inkomen waarmee iemand nog huurtoeslag kan ontvangen. Er is voor gekozen om de bedragen in de wet op te nemen, zodat het voor de betrokkenen gemakkelijker is om in te schatten of zij in aanmerking komen voor een verhoging van hun beslagvrije voet.

Vierde lid (toevoeging van artikel 475da, negende lid, Rv)

In het vierde lid wordt voorgesteld om aan artikel 475da Rv een negende lid toe te voegen op basis waarvan de bedragen, bedoeld in artikel 475da, zevende lid, Rv jaarlijks per 1 januari worden gewijzigd. Van die wijziging wordt mededeling gedaan in de Staatscourant, door of namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Deze werkwijze is in dit geval mogelijk, omdat de wijziging plaatsvindt op basis van een bij wet vastgelegde vaste systematiek die de minister geen beleidsruimte biedt.

ARTIKEL XXIII ZIEKTEWET, onderdeel A

Met deze wijziging wordt in artikel 47a, vierde lid, van de Ziektewet een onjuiste verwijzing naar het voorgaande artikellid hersteld. Het betreft een technische aanpassing, zonder beleidsmatige gevolgen.

ARTIKEL XXIV OVERGANGSRECHT ARTIKEL 1614CA VAN BOEK 7A VAN HET BURGERLIJK WETBOEK BES

In dit artikel wordt voorzien in overgangsrecht voor de situaties waarbij ten tijde van de inwerkingtreding van artikel 1614ca, eerste tot en met derde lid, vrouwelijke arbeiders al zwangerschaps- of bevallingsverlof hebben. Het overgangsrecht voorziet erin dat het recht van toepassing blijft zoals dat gold voor de datum van inwerkingtreding van die artikelleden.

Om te voorkomen dat deze overgangsrechtelijke bepaling onnodig lang in de wetgeving blijft opgenomen, wordt bepaald dat dit artikel nog één jaar na de totstandkoming van artikel IV van de Verzamelwet 2023 blijft bestaan. Na die periode zullen de zwangerschaps- en bevallingsverloven die voor de inwerkingtreding van artikel IV bestonden, alle zijn uitgewerkt.

ARTIKEL XXVI INWERKINGTREDING

Het voornemen is de artikelen van deze wet in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2023.

Artikel XIX werkt terug tot en met 1 januari 2022. Daarmee wordt aangesloten bij de initiële inwerkingtredingsdatum van artikel 1, vijfde lid, van de Wet op het kindgebonden budget. Destijds zijn kinderen met de Nederlandse nationaliteit per abuis niet genoemd in dit artikellid, terwijl dit wel de bedoeling van de wijziging was. Met deze wijziging wordt dit met terugwerkende kracht hersteld.

Artikel XXI, derde lid, onderdeel b, werkt terug tot en met 1 januari 2022, omdat de inkomensgrenzen uit artikel 14 van de Wet op de Huurtoeslag waarnaar in het huidige artikel 475da, zevende lid, Rv wordt verwezen, sinds 1 januari 2020 niet meer gehanteerd worden om het recht op huurtoeslag te berekenen. De verwijzing naar artikel 14 van de Wet op de huurtoeslag is incorrect en moet daarom zo snel mogelijk gerepareerd. Er is sinds 1 januari 2022 geanticipeerd op voorgestelde wijziging doordat de voorgestelde inkomensbedragen al worden toegepast in de rekenmodules bij de berekening van de beslagvrije voet.²⁸ De voorgestelde wijziging is begunstigend voor de burger.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

C.E.G. van Gennip

De Minister voor
Armoedebeleid, Participatie en
Pensioenen

C.J. Schouten

²⁸ De Tweede Kamer wordt hierover zo spoedig mogelijk geïnformeerd.